

До ювілею Олександра Георгійовича Додонова

У лютому 2021 р. виповнилося 80 років відомому вченому в галузі інформатики, комп'ютерної техніки, інформаційних технологій і безпеки, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки (1998), заслуженому діячеві науки і техніки України (1998), лауреату премії НАН України імені С.О. Лебедєва (1985), одному із фундаторів Інституту проблем реєстрації інформації НАН України (1987), доктору технічних наук (1976), професору (1981), заступнику директора Інституту проблем реєстрації інформації Національної академії наук України Олександру Георгійовичу Додонову.

Народився Олександр Георгійович 13 лютого 1941 р. у м. Ставрополь (Росія). Здобув вищу освіту за спеціальністю «Автоматика і телемеханіка» в Одеському політехнічному інституті.

Понад 50 років О.Г. Додонов працює в Національній академії наук України: з 1964 до 1971 р. — інженер, аспірант, молодший науковий співробітник, старший науковий співробітник Інституту кібернетики АН УРСР; у 1971–1981 рр. — старший науковий співробітник, завідувач відділу Інституту електродинаміки; з 1981 до 1987 р. — завідувач відділу Інституту проблем моделювання в енергетиці. У 1994–2000 рр. — завідувач відділу та керівник управління Апарату Ради національної безпеки і оборони України. Починаючи з 1987 р. і до сьогодні, є заступником директора Інституту проблем реєстрації інформації НАН України з наукової роботи.

О.Г. Додонов проводить фундаментальні дослідження з теорії живучості складних систем, інформаційної безпеки комп'ютерних систем і мереж, теорії управління, комп'ютерного моделювання. Він засновник нового наукового напрямку — теорії живучості обчислювальних систем, основні положення якої стали підґрунтям для створення проблемно-орієнтованих обчислювальних систем з динамічною реконфігурацією. Значний внесок зроблений ученим у справу інформатизації України: він був головним конструктором проекту створення та впровадження Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій (УІАС НС), низки спеціалізованих комп'ютерних систем для державних органів влади. О.Г. Додонов є одним із авторів концепції системи масового розповсюдження комп'ютерної інформації каналами ширококомовного телебачення. Високу оцінку отримали розробки О.Г. Додонова в галузі комп'ютерного моделювання, створення та впровадження інформаційно-аналітичних систем, зокрема, створені

для КНР моделюючий комплекс автоматизованої системи управління авіаційним комплексом, імітаційний комплекс для моделювання та дослідження процесів управління посадкою літальних апаратів і моделюючий комплекс командної системи управління корабельного з'єднання; система управління знаннями щодо випробувальної техніки для Індії, інформаційно-аналітична система ради безпеки (Казахстан) тощо.

Олександр Георгійович — автор майже 500 публікацій, серед яких 21 монографія, близько 100 патентів і винаходів. Ним створена відома наукова школа, підготовлено 8 докторів наук, 22 кандидати наук. У 2016 році О.Г. Додонов став запрошеним професором у провідній китайській компанії з мережевої безпеки (SETC) та у Східно-китайському інституті комп'ютерних технологій.

Вагомий внесок зроблений О.Г. Додоновим під час роботи на посаді завідувача відділу та керівника Управління Апарату Ради національної безпеки і оборони України (1994–2000 рр.) у розбудову державності України, становлення інформаційних відносин у суспільстві, розвиток електронного врядування. Під його керівництвом розроблялися Концепції інформаційної політики України та інформаційної безпеки України, Концепція створення інформаційного суспільства в Україні, Концепція інформаційної політики з питань євроатлантичної інтеграції України.

Олександр Георгійович Додонов виконує великий обсяг науково-організаційної роботи. Багато років він є членом правління низки наукових асоціацій, спеціалізованих наукових рад, членом редакційних колегій фахових наукових журналів, зокрема науково-технічного журналу «Реєстрація, зберігання і обробка даних». Під його головуванням щорічно проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології та безпека». Під його редакцією видано 20 наукових збірок матеріалів конференції. З 2017 доповіді конференції видаються в електронному архіві збірок праць наукових семінарів CEUR Workshop Proceedings, який індексується базою SCOPUS.

Діяльність О.Г. Додонова відзначено Республіканською премією ім. М. Островського в галузі науки та техніки (1970), премією Президії АН УРСР ім. С.О. Лебедева (1985), дипломом ім. Ю.О. Гагаріна (1986), Почесною грамотою Президії АН УРСР і ЦК профспілок працівників освіти та науки (1991), Дипломом Міжнародної академії лідерів бізнесу і адміністрації (1997). Почесною грамотою Міністерства транспорту та зв'язку України (2007), відзнаками НАН України «За підготовку наукової зміни» (2007) та «За наукові досягнення» (2011), Грамотою Верховної Ради України (2013). У 2016 році О.Г. Додонов нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Від імені всього колективу Інституту проблем реєстрації інформації НАН України та редакції журналу вітаємо Олександра Георгійовича Додонova з таким поважним ювілеєм і бажаємо довгих років міцного здоров'я, щастя, невичерпної енергії, наснаги, яскравих наукових ідей і досягнень.